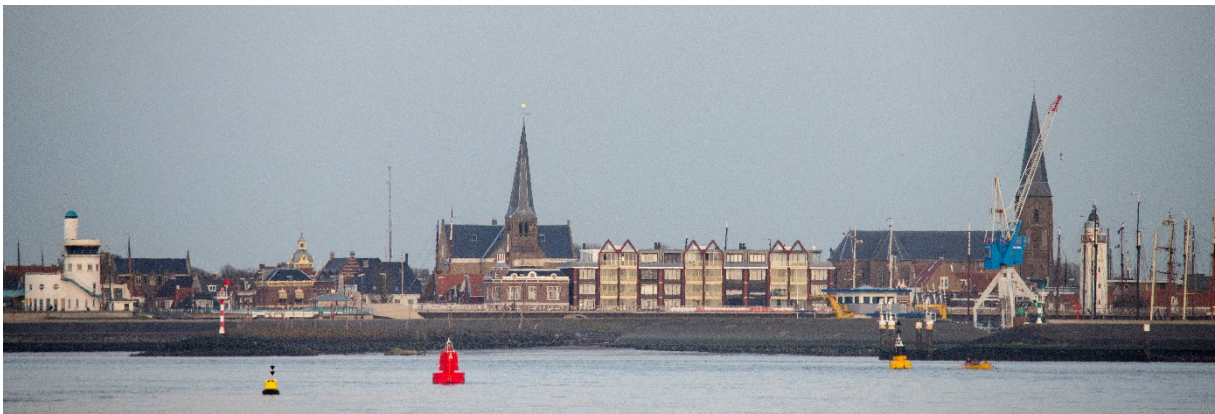

Uitvoeringsplan integrale veiligheid en ondermijning 2022-2023

Van het Integraal veiligheidsplan 2020-2023 Gemeente Harlingen

“Samenwerken aan veiligheid”

Vastgesteld op 5 april 2022

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Cybercrime en cybersafety	4
2. (Verbinding) Zorg en veiligheid	5
a. Jeugd en alcohol	6
b. Drugs en aanverwante middelen	7
c. Brandveilig leven	8
d. Nazorg ex-gedetineerden	8
e. Woonoverlast	9
3. Ondermijning	10
a. 'Visie'	10
b. Bewustwording.....	10
c. Integere en veilige werkomgeving	12
d. Informatiepositie/blinde vlekken	13
e. Beleid en uitvoering.....	14
f. Evaluatie	14
4. Overig	15
a. Evenementen & veiligheid.....	15
b. Burgernet.....	15
c. Buurtpreventie	15
d. Digitaal Opkopers Register	16
e. Radicalisering.....	16
f. Crisisorganisatie.....	16
g. Te updaten beleid/protocollen en overig.....	17
5. Bijlage 1 Actielijst drugs december 2021	18

Inleiding

Begin 2020 werden we geconfronteerd met de wereldwijde pandemie Covid-19. Ook het afgelopen jaar hadden we te maken met vele wisselende maatregelen voor o.a. horecabedrijven en een gedeeltelijke lockdown aan het eind van het jaar. Evenementen werden verboden, samenkomsten tot een minimum beperkt, we werkten thuis en vergaderden digitaal. Dit heeft veel invloed gehad op geplande activiteiten en te behalen doelen. Er is veel tijd gaan zitten in toezicht en handhaving van alle regels, waarbij OOV ook aanspreekpunt was voor collega's, burgers met vragen en voor de Veiligheidsregio. We borduren de komende jaren dan ook grotendeels voort op de zaken zoals al in 2020 in het uitvoeringsplan zijn opgenomen.

In 2021 is het project 'ondermijning havens Harlingen' van start gegaan. Opdrachtgever van dit project is de burgemeester van de gemeente Harlingen. De projectleiding is belegd bij het bureau Scherp in Veiligheid. Het project loopt tot en met 2022.

Capaciteit

Er zijn twee beleidsmedewerkers openbare orde en veiligheid. Een medewerker werkt 30 uur. De andere medewerker werkt 16 uur. Een beleidsmedewerker ruimtelijke ordening besteedt nog circa 2 uur per week aan het onderdeel rampenbestrijding. De beleidsmedewerkers openbare orde en veiligheid hebben veel reguliere (going concern) werkzaamheden. Het gaat dan om overleggen over bijvoorbeeld corona, jeugd, middelengebruik en ondermijning. Ook afstemming met bijvoorbeeld politie, boa's, RieC en het voorbereiden van vergaderingen voor bijvoorbeeld de Driehoek en het Algemeen Bestuur voor de Veiligheidsregio zijn reguliere werkzaamheden. Bovendien moet het beleid worden bijgehouden en zullen openbare orde vragen en casussen moeten worden behandeld. Meer dan de helft van de tijd wordt besteed aan deze taken. Indien ontwikkelingen met zich meebrengen dat er prioriteiten door het bevoegd gezag gesteld worden dan kan dat ten koste gaan van de in dit plan genoemde acties. Daarbij geeft ook de waan van de dag, zoals in maart 2022 de oorlog in Oekraïne, soms onvoorziene consequenties die tijd en aandacht vragen en zal de COVID-19 pandemie ook in 2022 nog invloed op de werkzaamheden hebben. Naast de reguliere werkzaamheden en overleggen (intern en extern) op het brede gebied van openbare orde en veiligheid gaan wij ons dit jaar specifiek richten op de in dit plan genoemde acties en doelen. Hiermee geven we voor de komende twee jaar uitvoering aan de in het Integraal Veiligheidsplan gestelde prioriteiten: cybercrime en cybersafety (hoofdstuk 1), verbinding zorg en veiligheid (samenwerking met sociaal domein – hoofdstuk 2) en ondermijnende criminaliteit (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 worden overige zaken beschreven.

Ondermijning

In 2021 is het project 'ondermijning havens Harlingen' van start gegaan, in 2022 wordt dit afgerond. De actiepunten in dit project zullen deels overlap hebben met de aanpak van ondermijning in het algemeen. De komende jaren zal de focus liggen op de aanpak van ondermijning en zal het voor 2022 beschikbaar gestelde budget aangewend worden om extra capaciteit op dit onderwerp in te zetten. Uit het project haven kunnen ook financiële consequenties voortvloeien, te denken valt aan beveiliging/veiligheid van/in de haven.

1. Cybercrime en cybersafety

Cybercrime is in het Integraal Veiligheidsplan benoemd tot prioriteit in de jaren 2020-2023. De gemeenteraad heeft met nadruk gevraagd om ook de burgers hierin niet te vergeten.

Tijdens de Covid-19 pandemie zijn de cijfers met betrekking tot cybercrime gestegen. Criminelen worden steeds gehaider en creatiever. Nu we met z'n allen nog meer aangewezen zijn op onze computers en telefoons maken vooral cybercriminelen misbruik van de situatie en brengen valse e-mails en appjes in omloop.

Vanuit de overheid wordt veel campagne gevoerd. Daarbij gaan we in het kader van de aanpak ondermijning (zie hoofdstuk 3) ook inzetten op voorlichting voor de diverse doelgroepen via campagnes en bijeenkomsten (zodra weer mogelijk). Hierbij kunnen we gebruik maken van het Regionaal Expertise en Informatie Centrum (RIEC), het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV), het lectoraat Cybersafety van de NHL Stenden, Hacklab NN en van de kennis van de regionale werkgroep Cyberveiligheid, die in Noord Nederland is opgericht. We zoeken de samenwerking met het jongerenwerk, de ouderenwerker, de beleidsmedewerkers van WOCS, de politie en eventueel de Veiligheidsregio Fryslân.

In samenwerking met de bedrijvencontactfunctionaris wordt de Cyber to go roadshow bewustwordingssessie voor het MKB/ondernemers georganiseerd. Deze roadshow is ontwikkeld door de stichting Cybersafety Noord-Nederland in samenwerking met studenten van NHL Stenden Hogeschool, ROC Friese Poort en het Friesland College.

In de gemeentelijke organisatie houden de Ciso (Chief information and security officer) en de privacyfunctionaris zich het gehele jaar bezig met bewustwording van bestuur en medewerkers. 'Het eigen huis op orde' heeft de aandacht.

Acties	Doel	Datum/tijd
Kennis vergroten intern		Eerste halfjaar 2022
Cyber-to-go roadshow	Bewustwording MKB	Tweede halfjaar 2022
Escaperoom	Jongeren informeren	Eerste halfjaar 2023
Cyberveiligheid oefening	Intern	i.o.m. ICT/CISO, uiterlijk 2023
Voorlichtingscampagne in samenwerking met onder andere CCV	Preventie cybercrime	i.o.m. Communicatie
Eigen huis op orde (lijstje bij de gasmeter)	Intern	Tweede halfjaar 2022

Indien er aanvullend budget voor bovenstaande (en ook onderstaande) acties nodig is zal dat via de reguliere weg aangevraagd worden.

2. (Verbinding) Zorg en veiligheid

In 2021 is de beleidspool in het leven geroepen. De beleidsmedewerkers van de Dienst Noardwest Fryslân zijn in dienst gekomen van een van beide gemeenten. De dienst heeft dus geen afdeling beleid meer maar is omgevormd tot een uitvoeringsorganisatie, hiermee is de regie teruggekomen bij de individuele gemeenten. Ze volgen daarbij een werkwijze voor beleidsontwikkeling waarin de gemeenteraden een belangrijke rol spelen. Om de verbinding zorg en veiligheid tot stand te brengen zullen we elkaar nader moeten leren kennen.

De doorzorg ex-gedetineerden is belegd bij de Dienst Noardwest Fryslân. De ambtenaar openbare orde en veiligheid is de gemeentelijke contactpersoon voor de doorzorg van volwassenen en jeugd en onderhoudt de contacten met de regionale doorzorgcoördinator (Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân).

Er is binnen Harlingen en Leeuwarden onderzoek gedaan naar herhalingsmeldingen huiselijk geweld. Met deze uitkomsten gaat de beleidspool dit jaar aan de slag. Er wordt een nieuw lokaal plan huiselijk geweld/kindermishandeling voor Noardwest opgesteld.

Mensenhandel is het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang (in brede zin) en met het doel die persoon uit te buiten. Uitbuiting kan zich in de seksindustrie afspelen, bijvoorbeeld wanneer iemand onvrijwillig voor iemand anders in de prostitutie werkt, maar ook in andere economische sectoren. Het gaat dan om zulke slechte arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden, dat hierdoor mensenrechten in het geding zijn. Slachtoffers van mensenhandel hebben te maken met dwang, geweld en misleiding. Vaak zijn ze te bang of niet in staat om zelf aangifte te doen. Daarnaast kan mensenhandel lastig te herkennen zijn. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de opvang van slachtoffers van mensenhandel

Er is voor gekozen om op provinciale schaal verder te werken aan het thema mensenhandel. Daar is o.a. via het interbestuurlijke programma 'aan toegevoegd' dat alle gemeenten moeten komen tot basisniveau in de aanpak mensenhandel. Dat niveau behelst: werken aan actieve signalering; hebben van contactpersoon binnen de gemeente, hebben van beleid en lokale regelgeving dat de aanpak ondersteunt. Dit is per provincie opgepakt door Veiligheidshuizen met inzet van ketenregisseurs.

In de woonvisie van de gemeente is een paragraaf opgenomen over onzelfstandige huisvesting. Er wordt onderzoek gedaan naar implementatie en handhaving van het vastgestelde beleid.

Actie	Doel	Datum/Jaar
Huiselijk geweld en kindermishandeling	Update beleid door beleidspool	2022
Draagvlak voor aanpak zorgfraude creëren en aan de hand van de Toolbox zorgfraude kijken hoe we malafide zorgaanbieders kunnen weren en als ze er zitten kunnen aanpakken	Malafide zorgaanbieders aanpakken	2022
Beleid mensenhandel en convenant ketenaanpak. Dit beleid zal in samenwerking met zorg moeten worden geschreven. Er wordt samenwerking gezocht met andere Friese gemeenten.	Mensenhandel proberen te voorkomen en duidelijkheid in regelgeving creëren	2022/2023
Zicht op arbeidsuitbuiting	Beleid volgen	continu

a. Jeugd en alcohol

In 2022 wordt er gelijktijdig met het gezondheidsbeleid een nieuw Preventie en Handhavingsplan Alcohol (PHP) opgeleverd. Dit plan wordt opgesteld door een beleidsmedewerker uit het sociaal domein maar wel in nauw overleg met de beleidsmedewerker VTH/openbare orde en veiligheid. Hier zullen we dus een bijdrage aan leveren het komende jaar. Er worden meerdere acties geformuleerd waarmee ons doel is te voorkomen dat minderjarigen alcohol (gaan) drinken.

De horeca is vanwege de COVID-19-pandemie beperkt geopend en zelfs gesloten geweest in 2021. Dat heeft veel invloed gehad op het uitvoeren van de acties die beschreven staan in het huidige plan. We gaan in 2022 weer aan de slag met de actielijst.

In de werkgroep 'middelengebruik' (o.a. vertegenwoordigers van OOV, politie, horeca, VNN en jongerenwerk) wordt het middelengebruik onder de loep genomen en wordt het beleid waar nodig bijgesteld. Er worden aanvullende acties uitgezet ook rondom evenementen. In de werkgroep jeugdoverlast is de inzet van Halt (Halt-loket) tijdens de Visserijdagen besproken.

Het 'Halt loket' is een tijdelijke constructie waarmee de Halt-medewerker op locatie aansluit bij handhavingsacties van de politie/Boa op overtredingen bij evenementen.

Jongeren die worden staande gehouden met drank op worden door middel van een mini PV direct overgedragen aan Halt voor een eerste gesprek ter plekke en het eventueel contact opnemen met de ouders. In de weken voor de Visserijdagen zal rond dit thema voorlichting worden gegeven (preventie). Dit kan bijvoorbeeld via de social media en het jongerenwerk.

Actie	Doel	Datum/Jaar
Beleid	Bijdrage leveren aan het nieuwe PH alcohol	2022
Acties van de actielijst bij het PH Alcohol uitvoeren	Samen met de gezondheidsmedewerker de acties coördineren	2022/2023
Preventie in aanloop naar Visserijdagen	Voorlichting jongeren en alcohol (via social media)	Derde kwartaal 2022
Visserijdagen	Inzetten Halt-loket	Augustus 2022

b. Drugs en aanverwante middelen

De cijfers uit de jeugdmonitor (2019) van de GGD Fryslân liggen in Harlingen vooral met betrekking tot het cannabis-, lachgas- en harddrugsgebruik hoger dan in de rest van de Friese gemeenten.

Staatssecretaris Blokhuis heeft aangekondigd lachgas weer te willen scharen onder de Opiumwet, dit kan echter nog een aantal maanden tot een jaar duren. Tot zo'n verbod op particulier gebruik van lachgas nemen we een verbod op openlijk drugsgebruik op in de APV (nu hinderlijk drugsgebruik) en wordt in Harlingen ingezet op voorlichting en preventie. Daartoe zullen we afspraken proberen te maken met verkopers, hen wijzen op hun verantwoordelijkheid richting de jeugd en samenwerken met politie.

De handreiking van Trimbos en de ervaringen van andere gemeenten nemen we daarin mee. Als er landelijk niks geregeld wordt borduren we net als dit jaar ook in 2021 voort op aanpak die we nu ontwikkelen.

In de werkgroep Middelengebruik is recent een actielijst gemaakt. Aanleiding hiervoor zijn de toegenomen signalen vanuit het werkveld dat het drugs en alcoholgebruik onder jongeren zou toenemen. We gaan de komende twee jaar uitvoering geven aan de acties in dit plan.

Actie	Doel	Datum/Jaar
Uitvoering geven aan het Plan van aanpak Drugs december 2021 (bijlage 1)		Continu

c. Brandveilig leven

In samenwerking met de Veiligheidsregio Fryslân (programma brandveilig leven) en het gebiedsteam besteden we aandacht aan ‘verminderd zelfredzamen’ en gaan we bekijken of we een manier kunnen vinden waarop we (brand)veiligheid bij deze groep, die steeds langer thuis blijft wonen, kunnen stimuleren. Hiertoe zoeken we o.a. contact met de thuiszorgorganisaties. We onderzoeken de mogelijkheid tot het draaien van een pilot op dit gebied.

Actie	Doel	Datum/tijd
Onderzoeken mogelijkheid pilot met thuiszorg, brandweer	Veiligheid in huis bij ouderen/verminderd zelfredzamen	2022
Gebiedsteam en ouderenwerk voorlichten over brandveiligheid	Bewustwording en signalering van de risico's tijdens huisbezoeken en dat bespreekbaar maken	2022/2023

d. Nazorg ex-gedetineerden.

De gezamenlijke maatschappelijke opgave van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), de gemeenten en de reclassering is om samen te werken aan een succesvolle re-integratie van justitiabelen om hen optimaal voor te bereiden op terugkeer naar de maatschappij.

De gemeente heeft de wettelijke opdracht zaken voor zijn burgers te regelen als ze dat niet zelf kunnen of in aanvulling op hun eigen inspanningen.

De vijf basisvoorwaarden zijn: ID, onderdak, werk& inkomen, schulden en zorg. De doorzorg voor onze gemeente is belegd bij de dienst sociale zaken en werkgelegenheid. De medewerker OOV onderhoudt hiertoe de contacten met de dienst en het Veiligheidshuis (regionale doorzorgcoördinator).

Actie	Doel	Datum/tijd
Constructie nazorg (dienst/gemeente/gebiedsteams) evalueren	Nazorg in de gemeente borgen en beleggen bij de juiste medewerkers	2022
Nazorg jeugdigen (samenwerkingsverband nazorg jeugd Fryslân)	Op de hoogte blijven van relevante ontwikkelingen	Continu
Nazorg ex-gedetineerden	Op de hoogte blijven van relevante ontwikkelingen	Continu

e. Woonoverlast

De huidige afspraken met De Bouwvereniging, het gebiedsteam en de politie worden geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd om zo effectief mogelijk overlast te kunnen stoppen.

<u>Actie</u>	<u>Doel</u>	<u>Datum/tijd</u>
Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg	Medewerker OOV is contactpersoon inzake het beleid	Continu
Evaluatie AVE (integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie bij huishoudens met oplopende problematiek).	Optimaal werkend AVE-team dat dreigende escalerende situaties voorkomt en een escalerende situatie beperkt en beëindigd.	Eerste kwartaal 2022
Beleid aanpak woonoverlast (incl. buurtbemiddeling)	Update door werkgroep woonoverlast	Gereed in 2023
Evaluatie wet aanpak woonoverlast	Van de maatregelen zijn geen gebruik gemaakt.	Niet nodig zolang er geen gebruik van wordt gemaakt

3. Ondernijning

Het integraal ondernijningsbeeld (IOB) dat gemaakt is voor het basisteam Noordwest Fryslân spreekt voor Harlingen van de volgende fenomenen:

- 1) Witwassen en financieel economische criminaliteit
- 2) Mensenhandel en -smokkel
- 3) Georganiseerde hennepsteelt en cannabisketen
- 4) Cybercrime

Uit de aanbevelingen van het ondernijningsbeeld prioriteren we voor 2022 en 2023: Het verkrijgen van een sterke **informatiepositie**. We weten wat er in de gemeente speelt. We creëren een sterk **bewustzijn** van de schadelijkheid van ondernijning en we zorgen voor sterk **beleid en een sterke uitvoering**.

Ondernijning in de haven

Uit onderzoek van Pro Facto (in opdracht van Politie en Wetenschap - 2020) lijkt het aannemelijk dat er georganiseerde criminaliteit voorkomt in de Noordelijke havens. Er is nauwelijks zicht op wat er zich in de havens afspeelt. De informatiepositie van o.a. de gemeente laat te wensen over. Het RIEC (Regionaal informatie en expertise centrum) heeft in opdracht van de driehoek onderzoek gedaan naar fenomenen in de haven. Het RIEC stelt gelden beschikbaar om opvolging te geven aan de aanbevelingen uit het fenomenenrapport en zo meer (in)zicht te krijgen in wat er in de haven gebeurt. Het project loopt nog tot eind 2022.

a. 'Visie'

Bestuur en management dragen uit dat zij het tegengaan van ondernijning belangrijk vinden. Dit is besloten in het bestuursakkoord. Een regionale werkgroep ondernijning onderzoekt of een bestuurlijke intentieverklaring ondernijning door de provincie en door alle burgemeesters getekend kan worden (Friese norm). Daarmee kan het onderwerp op de agenda's komen en blijven staan en kan er capaciteit en budget vrijgemaakt worden. Er wordt ook onderzocht of de er regionaal kan worden aangesloten op het systeem 'Meld een Vermoeden'. De discussie daarover is nog gaande.

b. Bewustwording

Een gedegen aanpak van ondernijning begint met weten wat ondernijning is en weten wat we er tegen kunnen doen. Dit vraagt om alerte professionals, alerte ondernemers, alerte inwoners en alerte jeugd.

Er wordt ingezet op bewustwording van de interne organisatie (medewerkers van de gemeente) maar ook gemeenteraadsleden en externen (inwoners en het bedrijfsleven). Naast het creëren van bewustzijn is het van belang om het bewustzijn op niveau te houden. Ondernijning is voor veel medewerkers van de gemeente geen dagelijkse kost. Dit geldt ook voor inwoners en het bedrijfsleven.

In het kader van de aanpak van ondernijning in de haven werden al bewustwordings sessies gehouden o.a. voor diverse medewerkers van de gemeente. Eind 2021 is een e-learning onder medewerkers verspreid. De gemeenteraad heeft ook een sessie ondernijning bijgewoond.

Om bewustzijn te creëren, te behouden (bewustwording is een continu proces) blijven we trainingen organiseren.

Eventueel in samenwerking met andere gemeenten kunnen we een communicatiestrategie ontwikkelen. Daarbij maken we gebruik van al bestaande campagnes/middelen van onder andere Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid. De aanpak van ondermijning en de gevolgen van ondermijning moeten zichtbaar worden, binnen en buiten de gemeenten. Resultaten dienen te worden gedeeld om te laten zien dat de aanpak er toe doet. Dit draagt bij aan het bewustzijn en aan de kennis over ondermijning.

Naast het creëren van bewustzijn is het zaak dat medewerkers van de gemeente maar ook inwoners en het bedrijfsleven iets met dat bewustzijn kunnen doen. Intern werken we met een centraal meldpunt. Hiertoe is een e-mailadres aangemaakt (ondermijning@harlingen.nl) en wordt onderzocht of er een pagina aangemaakt kan worden op het intranet van de gemeente. Ook wordt onderzocht hoe de signalen van externen gemeld kunnen worden eventueel dus via Meld Misdaad Anoniem hetgeen in de eventuele Friese Norm wordt meegenomen.

Opvolging van de signalen vindt plaats op een zogenaamde 'casustafel'. Deze wordt een keer per twee maanden intern georganiseerd. Tijdens deze interne casustafel worden signalen verzameld, problemen gedeeld en onderwerpen besproken die een gezamenlijk aanpak vergen. Voorbeelden hiervan zijn: grote contante betalingen van gemeentelijke belastingen, veel verschillende inschrijvingen op een adres of vermoedens van hennepkwekerijen. Ook onderbuikgevoelens bij vastgoedtransacties of bij controles, oneigenlijk gebruik van panden, PGB- en zorgfraude etc. kunnen hier gedeeld worden.

In dit overleg worden de diverse gemeentelijke disciplines vertegenwoordigd incl. de toezichthouder WMO en jeugdwet. Privacyregels omtrent gegevensdeling worden vastgelegd in de benodigde documenten.

Na het verzamelen van meer informatie (om het 'niet-pluis'-gevoel aan te vullen) bekijken we hoe we dit gaan oplossen (bestuursrechtelijke handhaving) en wat daarvoor nodig is. Is iets intern niet op te lossen dan worden de signalen met de politie gedeeld en gebruikmakend van de overlegstructuren eventueel opgeschaald. Ook kan het RIEC gevraagd worden mee te denken.

We blijven continu communiceren over de aanpak van ondermijning in onze gemeente.

Met behulp van de wet Bibob (wet bevordering integriteitsbeoordelingen door openbaar bestuur) kan het bestuursorgaan dat een vergunning verleend onderzoeken of de persoon " met wie zij zaken doet" betrouwbaar en integer is en de vergunning niet gaat misbruiken voor criminele activiteiten. Als uit onderzoek blijkt dat de aanvrager van de vergunning (of subsidie) verdacht wordt van betrokkenheid bij criminele activiteiten, zal de overheid de gevraagde vergunning niet afgeven of een reeds verleende vergunning intrekken. De beleidsregels voor toepassing van het instrumentarium zullen worden uitgebreid.

Actie	Doel	Datum/jaar
Communiceren aanpak ondermijning	Interne organisatie op de hoogte	Continu
Meldpunt promoten, registratie meldingen op orde en terugkoppeling geven op meldingen	Meldpunt breed bekend	2022/2023
Handleiding binnengemeentelijke gegevensdeling	Benodigd voor inrichten casustafel	Uiterlijk tweede kwartaal 2022
Casustafel draait goed	Signalen verzamelen en opvolging bespreken	2022
Communicatie intern rondom meldpunt en casustafel	Intranetpagina/-groep 'ondermijning'	2022
Bewustwording in- en extern Eventueel aansluiting zoeken bij bestaande campagnes	Medewerkers, inwoners en bedrijfsleven zijn bewust van de signalen van ondermijning	Intern: 2x per jaar (o.a. thematisch via intranet)
Ondermijnings-/drugscontainer	Intern gemeente	2022
Ondermijningscontainer/drugscontainer + aanhaken bewustwording rondom haven	Inwoners	2022
Escaperoom	Jeugdigen	Uiterlijk 2023
Aansluiten bij communicatie-campagne ministerie	Senioren	Geschikt moment zoeken
Aanhaken bij bewustwording rondom haven	Bedrijven	2022
Medewerkers alert houden op het bestaan van de Bibob toets	Alertheid creëren	continu
De mogelijkheden om een Bibobtoets te kunnen doen, uitbreiden en vastleggen in beleid	Voorkomen dat malafide zaken zich in je gemeente vestigen	Uiterlijk 2023
Acties uit de Friese norm uitvoeren	In gezamenlijkheid	Uiterlijk eerste kwartaal 2023 klaar
Meld Misdaad Anoniem (MMA)	Friese norm volgen	2022

c. Integere en veilige werkomgeving

Agressie, intimidatie en beïnvloeding hebben een ondermijnend effect op de werking van de overheid. Bestuurders en ambtenaren met een publieke taak moeten hun werk integer en veilig kunnen uitvoeren. Dit is onderdeel van een weerbare organisatie. We zoeken de verbinding met de collega's van HRM en facilitair om onze protocollen/het beleid te updaten en onder de aandacht te brengen. Hierbij kunnen we eventueel de expertise van het RIEC inschakelen en Het CCV raadplegen voor diverse toolkits.

Er is aandacht voor cliëntelisme: de verwevenheid van de politiek met inwoners en evenzo het ambtelijk apparaat met inwoners. Er is ook oog voor het 4-ogen-principe: eenpitters op cruciale functies.

Updaten beleid (integriteitsbeleid, cliëntelisme, agressieprotocol etc.)	Veilige en integere werkomgeving i.s.m. HRM	Eerste helft 2022
Structurele inbedding thema integriteit	“ “	Continu
Medewerkers bewust van de normstelling	“ “	2022
Trainingen omgaan met agressie/weerbaarheid	“ “	2022

d. Informatiepositie/blinde vlekken

We maken analyses van de bedrijventerreinen. Daarvoor gaan we naar de terreinen toe. We houden minstens een keer per jaar een integrale bestemmingsplancontrole op een (gedeelte van) een bedrijventerrein. We hebben aandacht voor veiligheid op de bedrijventerreinen omdat georganiseerde criminaliteit de veiligheid kan aantasten.

Ook onze gemeente ontvangt signalen van overbewoning met betrekking tot (tijdelijke) arbeidskrachten. Deelname aan de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit wordt gecontinueerd.

Er is (voor COVID-19) een keer een grootscheepse controle georganiseerd op het bedrijventerrein aan de Kanaalweg. Dit in samenwerking met politie en Fumo. De controle was onaangekondigd. Politie, Fumo en gemeente controleren aan de hand van een draaiboek of alles in orde is en klopt met wat er bij de gemeente bekend is van (gebruik van) het pand/bedrijf. Dit levert veel informatie op. Destijds zijn er bijvoorbeeld een geval van illegale bewoning en niet aangevraagde wijzigingen in panden geconstateerd. Zodra de Covid-19-pandemie het toelaat wordt opnieuw een dergelijke controle gehouden.

Voor de controle zoeken we ook de samenwerking met Liander en eventuele andere partijen. Liander is behulpzaam in de opsporing van hennepkwekerijen.

Bij eigenaren van bedrijfspanden kan de kennis over de zorgplicht die zij hebben bij particuliere verhuur vergroot worden door middel van voorlichting (bijeenkomsten en/of flyer).

Actie	Doel	Datum/jaar
Voorlichting over gevaar van hennepkwekerijen	Bewustzijn vergroten	Eerste helft 2022
Herhaling bestemmingsplancontroles industrieterreinen	Opsporen illegale activiteiten	Een keer per jaar

e. **Beleid en uitvoering**

We houden ons beleid actueel en op orde. De APV en het Damoclesbeleid zullen we de komende twee jaren up-to-date houden en zo nodig uitbreiden.

We stemmen dat af met de andere gemeenten in de Provincie (Friese Norm). We blijven op de hoogte van regionale ontwikkelingen.

Beleid bijwerken	Ondermijning voorkomen	Continu
Protocol vinden afval synthetische drugs	Duidelijke werkwijze creëren voor medewerkers over wat te doen bij het vinden van synthetische drugs/drugsafval	2022

f. **Evaluatie**

De aanpak van ondermijning vergt een lange adem. Telkens na een jaar wordt de stand van zaken bekeken en waar nodig wordt het plan van aanpak aangepast.

4. Overig

a. Evenementen & veiligheid

De politie heeft een oproep gedaan om over te gaan tot minder evenementen waarbij politie-inzet nodig is. Om de politie te ontlasten liggen er mogelijkheden in de vergunningverlening. De driehoek neemt hierover de besluiten.

In 2021 is het handhavingsarrangement tussen Boa's en politie vastgesteld. Hierin zijn de afspraken over inzet van onze handhavers en de politie (ook bij evenementen) vastgelegd. De gemeente zal alle evenementencoördinatoren uitnodigen op een informatiebijeenkomst waarbij ook veiligheid een onderwerp zal zijn.

Actie	Doel	Datum/Jaar
Afstemming evenementen intern (evenementencoördinator in positie)	Rollen intern duidelijk	Eerste kwartaal 2022
Bijeenkomst evenementencoördinatoren	Vergunning(aanvraag) en regels verduidelijken	Zodra de Corona-maatregelen het toelaten

b. Burgernet

Burgernet is opgezet in Drie-Noord-verband. Om te zorgen voor een nog veiliger buurt zoekt de gemeente de samenwerking en verbinding met inwoners en ondernemers. Daarbij zijn Burgernet en de lokale buurtpreventiegroepen belangrijke communicatiemiddelen. Het belang van beide middelen wordt onder de aandacht gebracht bij de inwoners. Dit kan onder andere door het delen van ervaringsverhalen van beheerders en/of deelnemers van deze groepen of het plaatsen van een standje op een evenement of open dag.

c. Buurtpreventie

Het contactmoment tussen alle coördinatoren van buurtpreventiegroepen, politie en gemeente waarin de gang van zaken wordt besproken wordt weer opgepakt en puntjes worden op de i gezet. We blijven steeds proberen om in alle wijken buurtpreventie te krijgen.

Actie	Doel	Datum/tijd
Voorlichting/aandacht Burgernet en buurtpreventie	Uitbreiden deelnemers	2022
Uitbreiden buurtpreventie	Meer groepen/deelnemers	Zodra coronamaatregelen het toelaten
Deelnemen aan zomer-/wintercampagne	Publiciteit	Doorlopend

d. Digitaal Opkopers Register

In Harlingen werken we, om heling te voorkomen (zonder helers geen stellers) met het Digitaal Opkopers Register (DOR). Daarin houden handelaren in tweedehandsgoederen digitaal hun registers bij en is er een koppeling met het bestand waarin de politie gestolen goederen registreert. Voor het basisteam willen we de sancties op overtredingen (handhavingsarrangement) gelijk trekken.

Actie	Doel	Datum/tijd
Handhavingsarrangement DOR	Gelijk voor basisteam	Uiterlijk 2023
Controles DOR	Afspreken tussen politie en boa's	Eerste kwartaal 2022

e. Radicalisering

In 2021 hebben diverse medewerkers (o.a. boa's, gebiedsteam, OOV) de basis cursus radicalisering gevolgd. De mogelijkheid tot het houden van een verdiepings cursus wordt onderzocht.

Het geloof in samenzweringen is van alle tijden. Sinds het uitbreken van de COVID-19-pandemie lijken 'alternatieve verklaringen' echter aan populariteit te hebben gewonnen onder een deel van de bevolking. Insinuaties van samenzweringen die burgers achterstellen kunnen gepaard gaan met een flink wantrouwen ten opzichte van reguliere media, wetenschappelijke instituties en overheden.

Verdiepingscursus Radicalisering – behoefte onderzoeken	Kennis vergroten	2022/2023
Handleiding omgaan met samenzweringen	Komt beschikbaar - Kennis vergroten	Continu

f. Crisisorganisatie

Sinds de invoering van de Wet veiligheidsregio's in 2010 is de gemeentelijke crisisorganisatie bij een ramp of crisis verantwoordelijk voor bevolkingszorg. Brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening worden volgens de Wet veiligheidsregio's 2010 uitgevoerd door Veiligheidsregio Fryslân.

Voor de herziening van het deelplan bevolkingszorg wordt een projectgroep met enkele deelprojectgroepen gevormd. Een van onze crisismedewerkers neemt zitting in de deelprojectgroep voor publieke zorg/omgevingszorg of in de deelprojectgroep voor informatie/ondersteuning.

Om het niveau van de gemeentelijke crisisorganisatie op peil te houden worden er jaarlijks trainingen in districtsverband georganiseerd.

In 2022 en 2023 zal in vervolg op de Impactanalyse Ernstige Wateroverlast en Overstromingen (landelijk project waar ook VR Fryslân aan mee doet) een handelingsperspectief en evacuatiestrategie opgesteld wordt. Er wordt vanuit Harlingen actief deelgenomen aan de werkgroep Hoogwater en Evacuatie, die deze plannen oplevert.

Actie	Doel	Datum/tijd
Updaten eigen crisisorganisatie	Crisisorganisatie op orde	Doorlopend proces
Bijdrage leveren herziening deelproces Bevolkingszorg (VRF)	Proces bevolkingszorg op orde	Eerste helft 2022
Oefenen gemeentelijke crisisorganisaties	Volgens oefenplan VRF	Doorlopend
Investering veiligheid Tall Ships Races	Veiligheid TSRH	Eerste helft 2022
Deelname werkgroep Hoogwater en Evacuatie	Proces op orde	2022/2023

g. Te updaten beleid/protocollen en overig

Overlast zwemmen/bootjes in de zomer	Duidelijke afspraken politie en handhaving	Eerste halfjaar 2022
Standplaatsenbeleid maken		Uiterlijk 2023
Afstemming doorlooptijd bestuurlijke rapportages		2022
Protocollen springlocaties explosieven en bijtincidenten (honden)	Updaten	2023
Coronamaatregelen	Zolang van toepassing updaten en handhaving bespreken	
Regulier horeca-overleg	Opnieuw organiseren	Uiterlijk 2023
APV herzien i.s.m. Juridische Zaken		
Beleidsregels diverse artikelen in de APV	Vergemakkelijken motiveren besluiten	Uiterlijk 2023
Handhavingsarrangement Boa's en politie	Implementeren	2022

5. Bijlage 1 Actielijst drugs december 2021

Preventie en voorlichting

Wat doen we thans al aan middelengebruik in onze gemeente. In sommige gevallen wordt een intensivering van de bestaande actie voorgesteld.

Lagere school

1. Op een aantal basisscholen in groep 6 wordt een rots en watertraining gegeven. Gewenste situatie zou zijn dat deze weerbaarheidstraining in de groepen 1 tot en met 8 wordt gegeven en dat andere basisscholen ook weerbaarheidstrainingen geven aan de kinderen. Jongerenwerkers bieden aan scholen hiermee te ondersteunen .
2. Eenmaal per jaar wordt samen met de politie voor groep 8 van het basisonderwijs het project "Loop niet mee" georganiseerd. In spelvorm worden allerlei situaties (waaronder het gebruik van alcohol en drugs) met de leerlingen besproken. Rode draad is kleine criminaliteit met daarbij oorzaak en gevolg. Alcohol en drugs wordt gebruikt als een van de oorzaken van het ontstaan van kleine criminaliteit.
3. De GGD heeft uren beschikbaar in de gemeente Harlingen om basisscholen te ondersteunen in het kader van de gezonde school. Een van de punten hierbij is het alcohol en drugsgebruik. Voorstel zou zijn de onderwerpen lachgas en druggebruik in het project Gezonde school meer onder de aandacht te brengen van de scholen. Het budget kan, wanneer de scholen hier gebruik van willen maken, uit het aanvullend pakket worden uitgebreid (Wie: Anja Buma, GGD, gemeente).

Middelbare school

1. Project 'Ut Mut Er Út' (over bewustzijn & zelfvertrouwen) wordt gegeven in de eerste 4 leerjaren van de Maritieme Academie. Er wordt ingegaan op bewustwording en zelfvertrouwen ten aanzien van groepsdruk.
2. Op de Simon Vestdijk en de Maritieme Academie wordt het voorlichtingstraject SPAM uitgevoerd. SPAM is een project van de scholen en de gemeente gezamenlijk om met jongeren in gesprek te komen over onderwerpen zoals social media, pesten en genotmiddelen (waaronder alcohol). Doel van SPAM is om de kennis, de sociale norm en de weerbaarheid van jongeren te vergroten. Ook ouders (speciale ouderavonden) en leerkrachten worden hierbij betrokken.
3. De Jongerenwerker zit vanuit het jeugdteam op de Maritieme Academie en heeft de training motiverende gespreksvoering over stoppen met alcohol en drugs gevolgd. Deze methode wordt daar ingezet als jongeren willen stoppen onder begeleiding (jongerenwerker).

Wat doen we verder al?

1. Elke dinsdag- en donderdagavond en vrijdagmiddag is het jongeren café geopend (doelgroep 13 tot en met 18 jaar). Het jongerenwerk organiseert daarbij één keer per twee maanden een thema-avond (spel/film). Tijdens deze thema-avonden komen allerlei thema's aan bod. Het doel van deze avonden is preventiegericht en om in gesprek te komen met jongeren. Voorstel zou zijn om de komende periode enkele thema avonden aan te laten sluiten bij de signalen die we krijgen over drugsgebruik.
2. We hebben 2 hulpverleners van VNN beschikbaar in onze gemeente. Zij ondersteunen bij casuïstiek die in onze gemeente. Zij ondersteunen inwoners en gemeente. Ook heeft VNN een direct contact met de beide middelbare scholen waar zij als vraagbaak fungeert voor medewerkers van de school. Er bestaan korte lijnen tussen VNN en het gebiedsteam, waardoor afstemming, consultering en deskundigheidsbevordering (signalering van verslaving en het bespreekbaar maken met volwassenen en jongeren en hun ouders) plaatsvindt. Er wordt in Q1 van 2022 gekeken of een spreekuur op de scholen of het Vierkant organiseren als pilot een idee zou zijn. VNN neemt verder contact op met de jongerenwerkers over het aanwezig zijn op een paar openingsavonden van het jongeren café.
3. Tijdens de visserijdagen gaat het jongerenwerk in gesprek met jongeren over alcohol- en drugsgebruik.
4. Er wordt door politie en boa's gehandhaafd op het ventverbod, het lachgasgebruik tijdens evenementen en het hinderlijk gebruiken van lachgas op straat. Tijdens de visserijdagen is er stand van Halt aanwezig en worden minderjarigen direct door gestuurd naar deze stand als ze drugs gebruiken.

Wat willen we aanvullend gaan doen?

1. Het Trimbos Instituut stelt preventiemateriaal beschikbaar, dat via social media gedeeld kan worden. Periodiek zal via gemeentelijke en politie social media kanalen voorlichting naar inwoners van Harlingen plaatsvinden over een onderwerp dat te maken heeft met genotsmiddelen.
2. Foldermateriaal over lachgas dat reeds beschikbaar is bij het Jongerenwerk wordt ook beschikbaar gesteld aan de huisarts (voor in de wachtkamer) en aan de scholen (voor in de koffiekamer voor de leraren)
3. Er zal een informatieve brief worden opgesteld die naar alle ouders in de gemeente Harlingen wordt gestuurd, die kinderen hebben in de leeftijd van 10-16 jaar. In deze brief worden ouders voorgelicht over de soorten drugs en de gevaren hiervan en zal een verwijzing naar VNN worden gemaakt. Er kan gechat worden met de medewerkers van VNN. Tevens zullen de ouders worden opgeroepen het gesprek aan te gaan met hun kinderen. Het Trimbos heeft hiervoor goed voorlichtingsmateriaal wat we als voorbeeld kunnen gebruiken.

4. Idee is om rond de meivakantie 2022 de 3D Tripping campagne te houden. De jongere kan in een virtual reality wereld het gebruik van alcohol- en drugs achter het stuur ervaren. In de simulatie gaat de jongere in de auto naar de kroeg, waarbij de jongere alcohol- of drugs gebruikt. Na afloop rijdt de jongere onder invloed terug naar huis. De virtual reality wereld laat namelijk enkele verkeerssituaties zien waarvan we uit onderzoek weten dat het vaak fout gaat, toegespitst op het middel dat ze hebben gebruikt (Alcohol, Xtc, Paddo's, of Cannabis). Deze beleving laat zien wat er dan logischerwijs zou gebeuren. Na de simulatie gaan de jongeren van RYD op een positieve wijze het gesprek aan over wat er gebeurd is.
5. Er zijn drank/drugssimulatiebrillen aangeschaft. Er wordt een plan bedacht waar en met behulp van wie deze brillen gaan worden ingezet. Ook weer met achterliggende gedachte het gesprek over dit onderwerp aan te gaan met jongeren. We gaan deze brillen gericht inzetten.
6. Medewerkers openbare orde en veiligheid/bestuur zullen gesprekken aangaan met de horeca, die lachgas verstrekt in de horeca-inrichtingen. Insteek van de gesprekken zal zijn het wijzen op de verantwoordelijkheid ten aanzien van de jongeren.
7. Boa, politie, VNN en sociaal team zullen gezamenlijk de afspraken over wat ze doen wanneer ze een minderjarige aantreffen die genotsmiddelen heeft gebruikt of bij zich draagt op straat bekijken. Is het ziekenhuisprotocol (melding Veilig Thuis, traject VNN/Fier) een werkbare lijn voor iedereen? In Q1 wordt gezamenlijk de werklijn geëvalueerd en zo nodig bijgewerkt.
8. Het APV artikel verbod openlijk drugsgebruik wordt in 2022 in de Algemene Plaatselijke Verordening ingevoegd.